

РУХОВА АКТИВНІСТЬ ПОРОСЯТ ПІСЛЯ ВІДЛУЧЕННЯ ЇХ ВІД СВИНОМАТКИ

*В. В. Данчук, завідувач кафедри фізіології, біохімії і морфології, д. с.-г. н.,
Т. С. Токарчук, аспірант, М. Р. Ключук, аспірант, В. А. Добровольський, старший викладач
dan-vv1@ukr.net*

Подільський державний аграрно-технічний університет, м. Кам'янець-Подільський

Рухова активність поросят є одним із ключових факторів, за якими ветеринарні лікарі та працівники ферми визначають їх фізіологічний стан. Завдання рухової активності — забезпечити взаємодію тварини з довкіллям. Обсяг рухової активності протягом доби у сільськогосподарських тварин переважно є постійною величиною. Проте на різних етапах онтогенезу, під дією стресора, за зміни умов утримання і годівлі, фізіологічного стану рухова активність тварин змінюється.

АТФ необхідний і для скорочення м'язів, і для їх розслаблення. При його недостатці містки між актином і міозином не розриваються і філаменти фіксуються у з'єднаному положенні (контрактура м'яза). Таким чином, інтенсивність руху тварин значною мірою визначає потребу в синтезі АТФ. На нашу думку, для тварин на відгодівлі більш бажаною є переорієнтація використання АТФ із забезпечення рухової активності та скорочення м'язу на інтенсифікацію анаболізму, а саме на синтез білків. Тому, аналізуючи фізіологічну активність тварин протягом доби, бажаним є наростання часу на споживання корму та відпочинок.

Метою нашої роботи було дослідити вплив терміну відлучення поросят від свиноматок на їх рухову активність та інтенсивність споживання корму. Для виконання поставленої мети на ветеринарній клініці факультету ветеринарної медицини Подільського державного аграрно-технічного університету було підібрано дві групи поросят великої білої породи по 20 голів в групі (поросята від 3 свиноматок). До відлучення поросят утримували під свиноматками, після відлучення — залишали у тих самих клітках протягом дослідного періоду. Поросят відлучали на 45-ту та 55-ту добу життя. Для дослідження їх рухової активності використовували модифіковану нами методику, запропоновану В. І. Великжаніновим (1979) із використанням відеореєстратора CR6324SR. Застосовували тільки три критерії оцінки поведінки тварин: рух, споживання корму та відпочинок. Відеореєстрацію проводили у перші три дні після відлучення. Час, витрачений твариною на рухову активність, споживання корму та відпочинок, фіксували погодинно і записували у хвиликах за добу.

Рухова активність поросят, відлучених у 45-добовому віці, протягом першої доби становить 398,1 хв./добу. Причому із 1 до 2 години ночі вона дещо наростає, далі знижується до 4-ї і знову наростає до 6 години. Наступні піки рухової активності спостерігаються о 10 та 22 годині. Підвищення нічної рухової активності у поросят цієї групи супроводжується збільшенням часу на прийом корму та зменшенням відпочинкового періоду. Найбільше часу на відпочинок поросята витрачали із 3 по 4 годину та 12 по 20 годину.

Термін відлучення поросят від свиноматки суттєво впливав на прояви рухової активності протягом першої доби після відлучення. Відлучення поросят на 55-ту добу життя супроводжувалось низькою руховою активністю в нічну пору доби. Із 1 до 8 години рухова активність поросят коливається в межах 0,3–10,3 хв./год., при цьому час на споживання корму у цей період — в межах 0,17–4,67 хв./год. Найбільше часу на споживання корму у перший день після відлучення поросята цієї групи витрачають із 9 до 17 год., а на відпочинок — із 1 до 8 год., о 14 год. та із 18 до 24 год. (всього 931,17 хв.).

Варто зауважити, що тільки на другий день після відлучення поросята першої групи у нічний час, із 1 до 7 год., переважно відпочивали (49–60 хв./год.). На цьому етапі добова динаміка часу, витраченого на споживання корму, серед першої і другої групи досліджень ставала дещо подібною. Час на споживання корму серед тварин першої групи зростав на із 8 по 12 год. та із 14 по 17 год. На 13, 18, 19, 21–23 год. час на споживання корму коливається в межах 0,43–9,14 хв./год. Всього за другу добу час споживання корму серед тварин першої групи становить 254,26 хв./добу, що істотно не відрізняється від цих же показників у тварин другої групи.

На третій день після відлучення час перебування поросят в статичному стані в обох дослідних групах істотно не відрізнявся. Перша група поросят на цьому етапі досліджень витрачала більше часу на прояви рухової активності (329,29 хв./добу — порівняно із 274,17 хв./добу другої групи) і значно менше часу — на споживання корму.

Таким чином, у відлучених поросят в 45-добовому віці спостерігається підвищення рухової та кормової активності у нічний час протягом першої доби після дії стресора. Зменшення проявів рухової та кормової активності із 1 по 7 год. відбувається на другу добу після відлучення, при цьому час, витрачений на споживання корму, зростає у денний період доби.

Відлучення поросят у 55-добовому віці не викликало проявів рухової та кормової активності поросят у нічний час на першу добу після відлучення і сприяло підвищенню часу на споживання корму.